

ბიზნესი, მენეჯმენტი, მარკეტინგი

მენეჯმენტი, როგორც პასუხისმგებლობა საბანკო ოპერაციებზე და რისკების მართვის პოლიტიკის რეალიზაცია

მაია ალადაშვილი

სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი ეკონომიკაში

საბანკო სისტემა საბაზრო ეკონომიკის ერთ-ერთი ძირითადი და მნიშვნელოვანი რგოლია, რამდენადაც მის ეკონომიკურ თუ საკრედიტო პოლიტიკას გავლენის მოხდენა შეუძლია ბიზნესის დანარჩენი დარგების საფინანსო საქმიანობაზე.

საბანკო სისტემის გამართული ფუნქციონირებისათვის და მისი მყარი ფინანსური მდგომარეობის უზრუნველსაყოფად გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ბანკის დირექტორთა საბჭოს და უმაღლეს მენეჯმენტს, როგორც ბანკის მართვის ორგანოს.

უმაღლესი მენეჯმენტის, ანუ მმართველი გუნდის ხარისხზე მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ბანკის სტრატეგიული პოზიცია, რისკების ხასიათის გამოვლენა და ამ რისკების ადეკვატური მართვა, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ბანკის მდგრადობა და უსაფრთხოება.

საბანკო სისტემაში ფინანსური რისკების მართვის პროცესი არ იწყება დირექტორთა საბჭოს სხდომაზე, სადაც განიხილავენ ბანკის სტრატეგიას, არც დაგეგმვის პროცესის დროს და არც რომელიმე კომიტეტზე.

რისკების მართვის პროცესი იწყება მაშინ, როდესაც განიხილავენ რომელიმე თანამშრომლის სამსახურში მიღების ან მისი ხელმძღვანელ თანამდებობაზე დანიშნულების საკითხს.

იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მენეჯერის სათანადო კვალიფიკაცია, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ

დადგენილია შესაბამის სტანდარტები, როგორიცაა მენეჯერის კვალიფიკაცია, მისი გამოცდილება, პროფესიონალური პატიოსნება. თუმცა ზემოაღნიშნული გაითვალისწინება კომერციული ბანკის ლიცენზირებისას, ხოლო შემდგომში დირექტორთა საბჭოს უფლება გააჩნია შეცვალოს ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტი თავისი შეხედულებისამებრ.

ბანკის მენეჯმენტის ხარისხის შეფასებას უმნიშვნელოვანესი როლი ენიჭება. ამ შეფასების მთავარი მიზანი უნდა იყოს უმაღლესი მენეჯმენტის შემდეგი მახასიათებლები:

- ადეკვატური ტექნიკური კვალიფიკაცია, გამოცდილება და პროფესიული პატიოსნება;

- მონიტორინგის და პოტენციური ფინანსური, საკრედიტო, ლიკვიდურობის, სავალუტო და სხვა ტიპის რისკების გამოვლენის უნარი.

- სავალდებულო მართვის ფუნქციების შესრულების და ადეკვატური გადაწყვეტილებების მიღების უნარი.

- კონტაქტების დამყარების და შენარჩუნების უნარი ყველა იმ პირებთან და ორგანიზაციებთან, რომელთანაც რაიმე სახის შეხება გააჩნიათ.

- სამსახურის შიგნით ინტერესთა კონფლიქტის გამოვლენის და მათი შეჩერების უნარი.

- იმგვარი მმართველობითი ანგარიშგების შემუშავების და წარმოდგენის უნარი, რომელშიც ადეკვატურად იქნება ასახული ბანკის საქმიანობის რისკები.

ყველა ზემოთჩამოთვლილი უნარების უქონლობა ან დაბალი ხარისხი უმაღლეს მენეჯმენტში აუცილებლად გამოიწვევს მნიშვნელოვან გართულებებს ბანკის საქმიანობაში, რომელთაც შესაძლოა მოჰყვეს დამანგრეველი შედეგები არა მხოლოდ თვით ბანკისთვის, არამედ მასთან ფინანსურად დაკავშირებული სხვადასხვა ბიზნესებისათვის.

ზემოაღნიშნულის მისაღწევად ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მხრიდან აუცილებელია მენეჯმენტის საქმიანობის სისტემატური მონიტორინგი, მათი კვალიფიკაციის სისტემატური ამაღლება და საზღვარგარეთის მონიწივე ქვეყნების მდიდარი და ხანგრძლივი გამოცდილების გაზიარება.